

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urto/4/2024
Identifikačné číslo spisu:	7023200405
Dátum vydania rozhodnutia:	03.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7023200405.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 3. júla 2024 v Bratislave s následným verejným vyhlásením rozsudku v trestnej veci odsúdeného L. P. o podanom odvolaní prokurátorky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Ntc/15/2023, z 21. marca 2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Ntc/15/2023, z 21. marca 2024 z r u š u j e .

II. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, rozsudok Súdu v Sonderborgu, Dánske kráľovstvo, sp. zn. A3-3765/2023, zo 7. septembra 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. septembra 2023

s a
u z n á v a a v y k o n á
n a ú z e m í S l o v e n s k e j r e p u b l i k y

v časti, ktorou bol občan Slovenskej republiky:

L. P., narodený XX. O. XX62 v D., Slovenská republika, trvale bytom K. U., Š. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Dánskom kráľovstve,

uznaný za vinného,

zo spáchania jedného trestného činu pre porušenie § 191 ods. 2, vid' ods. 1, 1. bod dánskeho Trestného zákona, vid' § 3 ods. 1, vid' § 2 ods. 4 Zákona o omamných a psychotropných látkach, vid' § 30 ods. 2, vid' § 3 Výhlášky o omamných a psychotropných látkach, vid' Zoznam B č. 59, na tom skutkovom základe, že

dňa 12. februára 2023 cca o 20.40 hod. pri hranici Z., Z. X., v I. I., s cieľom odovzdania väčšiemu počtu osôb alebo za značnú odmenu alebo za iných priťažujúcich okolností v autoprepravníku s českým

evidenčným číslom XLXXXXX priviezol z Nemecka do Dánska 305,62 kg hašiša za účelom jeho odovzdania neznámym tretím osobám,

za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 9 (deväť) mesiacov, t. j. 1 004 (tisícštyri) dní a trest vyhostenia z územia Dánskeho kráľovstva s trvalým zákazom vstupu.

III. Podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku sa bude pokračovať vo výkone trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Súdu v Sonderborgu, Dánske kráľovstvo, sp. zn. A3-3765/2023, zo 7. septembra 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. septembra 2023, na území Slovenskej republiky bez jeho premeny.

IV. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa na výkon tohto trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Odôvodnenie

V označenom rozsudku z 21. marca 2024 súd prvého stupňa v podstate skonštatoval:

„Odsúdený L. P. je slovenský štátny občan s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, je trvale prihlásený k pobytu na adrese K. U., Š. XXX, okres D. - F., Slovenská republika. Rozsudkom Súdu v Sonderborgu, Dánske kráľovstvo, sp. zn. A3-3765/2023, zo 7. septembra 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. septembra 2023, mu bol okrem iného uložený trest vyhostenia z územia Dánskeho kráľovstva s trvalým zákazom vstupu.

Vo vzťahu k vyššie uvedenému súd konštatuje, že v zodpovedajúcej časti doručeného osvedčenia (v časti h/ osvedčenia), vydaného príslušným orgánom Dánskeho kráľovstva, je uvedená právna kvalifikácia trestného činu, za ktorý bol L. P. právoplatne odsúdený, ako aj citácia paragrafového znenia príslušnej skutkovej podstaty trestného činu podľa dánskych právnych predpisov, pričom konanie odsúdeného je súčasne priradené ku kategórii trestného činu „nedovolené obchodovanie s omamnými a psychotropnými látkami“, preto nie je potrebné skúmať podmienku obojstrannej trestnosti skutku. Napriek tomu konanie odsúdeného podľa Trestného zákona Slovenskej republiky vykazuje znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. b), ods. 8 písm. c) Trestného zákona“.

Krajský súd ďalej uviedol, že: „Z odpisu registra trestov nevyplýva, že v konaní vedenom proti menovanému pre predmetný skutok bolo právoplatne rozhodnuté slovenským súdom, resp. že konanie vedené v niektorom z členských štátov proti menovanému pre ten istý skutok sa právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom [§ 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z.]. Z predloženého spisového materiálu nevyplývajú ani skutočnosti odôvodňujúce záver, že L. P. je osobou vyňatou z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu a je možné konštatovať, že v čase spáchania skutku bol L. P. vzhľadom na svoj vek podľa právneho poriadku Slovenskej republiky trestne zodpovedný za konanie, pre ktoré bolo vydané predmetné súdne rozhodnutie. Výkon rozhodnutia podľa právneho poriadku Slovenskej republiky nie je premlčaný. Podmienka uznania a výkonu rozhodnutia v zmysle vyššie citovaného § 4 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. je splnená. Z písomností predložených k osvedčeniu vyplýva, že súhlas odsúdenej osoby s odovzdaním výkonu rozhodnutia nebol daný, nakoľko je však L. P. slovenským štátnym občanom s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a bol mu súčasne uložený trest vyhostenia z územia Dánskeho kráľovstva, súhlas odsúdeného s uznaním a následným výkonom trestu odňatia slobody sa nevyžaduje.

Je preukázané, že dĺžka výkonu trestnej sankcie presahuje šesť mesiacov. Z osvedčenia v časti i/ vyplýva, že L. P. sa osobne zúčastnil konania, v ktorom bol vydaný odsudzujúci rozsudok a v súčasnej dobe vykonáva uložený trest odňatia slobody, pričom z uvedeného trestu odňatia slobody ku dňu 11.10.2023 vykonal 241 dní a dátum ukončenia výkonu tohto trestu je určený na deň 12.11.2025.

Justičný orgán štátu pôvodu požiadal v časti j/ 2. osvedčenia o oznámenie začiatku doby predčasného alebo podmieňného prepustenia odsúdeného v tomto konkrétnom prípade. Krajský súd v Košiciach túto informačnú povinnosť podľa § 20 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. splnil mailom 23.1.2024 a následne justičný orgán štátu pôvodu mailovou odpoveďou 21.2.2024 pod sp. zn. 2023/304/00110-0002, zotrval na podanom osvedčení a oznámil, že s podmienkami podmieňného prepustenia odsúdeného súhlasí. Nebol udelený súhlas štátu pôvodu s výkonom trestu pre iný trestný čin, uložený trest nezahŕňa opatrenie, ktoré nemožno vzhľadom na právny poriadok Slovenskej republiky vykonať a nedošlo k dohode o čiastočnom uznaní a výkone rozhodnutia s justičným orgánom Dánskeho kráľovstva a tento nevzal osvedčenie späť. Napokon, rozhodnutie súdu v Dánskom kráľovstve sa netýka skutkov spáchaných čiastočne alebo v celom rozsahu na území Slovenskej republiky podľa jej právneho poriadku. Podľa zistenia vykonávajúceho súdu nie sú žiadne dôvody pre odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa ustanovení § 16 ods. 1 písm. k), l), m) zák. č. 549/2011 Z. z.

Krajský súd v Košiciach napokon podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol, že sa bude vo výkone trestu uloženého cudzím rozhodnutím pokračovať bez jeho premeny, keďže nezistil existenciu dôvodov uvedených v § 17 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. Zároveň o zaradení odsúdeného pre účely výkonu trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky súd rozhodol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona tak, že odsúdený L. P. bude trest odňatia slobody vykonávať v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Košiciach proti vyššie uvedenému rozsudku Krajského súdu v Košiciach podala odvolanie (č. l. 64 a rub spisu), ktorom uviedla nasledovné: „...vydaný rozsudok krajského súdu považujem za predčasný a nezákonný, a to vo výroku o vonkajšej diferenciacii trestu odňatia slobody, a to z dôvodu, že krajský súd pred svojím rozhodnutím nepostupoval podľa § 15 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. a pred svojím rozhodnutím vo veci samej nepožiadaval justičný orgán štátu pôvodu o zaslanie dodatočných informácií nevyhnutných pre rozhodnutie. Nestotožňujem sa s rozhodnutím krajského súdu, ktorý pri rozhodovaní o vonkajšej diferenciacii trestu odňatia slobody aplikoval kritéria právneho poriadku Slovenskej republiky, no nezaoberal sa konkrétnymi podmienkami vonkajšej diferenciacii trestu odňatia slobody v Dánskom kráľovstve tak, aby rozhodnutie súdu v čo najväčšej možnej miere zodpovedalo pôvodne uloženej trestnej sankcii. Inými slovami, krajský súd pri zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal vychádzať z porovnania podmienok odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody s prihliadnutím na vonkajšiu diferenciaciu výkonu trestu odňatia slobody v krajine pôvodu (Dánske kráľovstvo) a v krajine výkonu (Slovenská republika). Nemal prihliadať na podmienky, ktorých splnenie je v slovenskom právnom poriadku spojené so zaradením odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s tým ktorým stupňom stráženia”.

Prokurátorka poukázala na to, že napadnutý rozsudok by mal v plnej miere aplikovať kritéria rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Urto/5/2013, zo 4. februára 2014, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2014 pod č. 122. Ako ďalej uviedla, krajský súd nemal k dispozícii relevantné informácie o spôsobe výkonu trestu u odsúdeného v Dánskom kráľovstve, a preto uvedený rozsudok považovala za predčasný a nezákonný a uvedené pochybenia súdu je nevyhnutné odstrániť tak, aby rozsudok zodpovedal kritériám zákonnosti.

Vo vzťahu k vyššie uvedenému prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a sám vo veci rozhodol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo (vyjmúc ex lege vyplývajúce obmedzenie podľa § 15 ods. 5 veta druhá zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí) a zistil, že odvolanie prokurátorky Krajskej prokuratúry v Košiciach je dôvodné.

Pokiaľ ide o úvahy a závery Krajského súdu v Košiciach, týkajúce sa nezistenia dôvodov na odmietnutie rozhodnutia o uznaní a výkone (§ 16 zákona č. 549/2011 Z. z.) a splnenia všetkých zákonom predpokladaných podmienok na pozitívne rozhodnutie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z.

prezentované v odôvodnení napadnutého rozsudku, tieto považuje najvyšší súd za relevantné, opodstatnené a dostatočné.

Príslušný súd v prípade občana Slovenskej republiky odsúdeného na trestnú sankciu v niektorom z členských štátov Európskej únie, za predpokladu splnenia zákonných podmienok ustanovení § 16 a § 17 zákona č. 549/2011 Z. z. nemôže konať inak, než také rozhodnutie uznať. V rámci uznávacieho konania odsudzujúce rozhodnutie iného členského štátu Európskej únie nie je možné preskúmať zo žiadnych iných hľadísk. V zmysle Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, je totiž jedným zo základných pilierov uznávacieho konania vzájomná dôvera v právne systémy ostatných členských štátov, pričom má uľahčiť uznávanie a výkon rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii. Zjednodušene povedané, ak súd nezistí niektorý z dôvodov odmietnutia, špecifikovaný v § 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., rozhodne o tom, že rozhodnutie sa uzná a vykoná; nepostupuje teda ako ďalšia odvolacia inštancia a konanie v štáte pôvodu neskúma nad rámec priloženého osvedčenia a rozhodnutia, ktoré má byť predmetom uznávacieho konania.

Krajský súd postupoval správne i v tom, keď pri uznaní rozsudku súdu štátu pôvodu rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku tak, že výrok o treste odňatia slobody ponechal bez premeny. S ohľadom na druh trestu, dĺžku jeho trvania a trestnú sadzbu je takýto postup zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Krajský súd však nepostupoval správne v zmysle naposledy citovaného ustanovenia v spojení s § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, keď odsúdeného L. P. zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

V súvislosti s uvedeným správne namietala prokurátorka, keď uviedla, že krajský súd rozhodol predčasne, teda nie v súlade so zákonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade zisteného kontaktoval Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Sekciu medzinárodného práva s požiadavkou, aby mu bola poskytnutá informácia, či je v Dánskom kráľovstve konkrétna vnútorná diferenciácia výkonu trestu odňatia slobody, ktorú by najvyšší súd vedel porovnať s vnútornou diferenciáciou v Slovenskej republike, prípadne s uvedením konkrétnej tabuľky, z ktorej sa vychádza pri zaraďovaní obvinených na výkon trestu odňatia slobody. Odpoveďou z Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, z 28. júna 2024 bolo odvolaciemu súdu oznámené nasledovné: „...v zmysle informácií dánskej väzenskej a probačnej služby, pokiaľ ide o otázku týkajúcu sa konkrétnej vnútornej diferenciácie v Dánsku pri výkone trestu odňatia slobody (stupeň bezpečnosti vo väznici, typ väznice), dánske orgány vychádzajú z príručky, ktorá stručne opisuje diferenciáciu dánskych väzňov (v prílohe). Dánska strana sa nevie vyjadriť, či je kategorizácia väzňov v Dánsku kompatibilná s našou kategorizáciou väzňov. Vo všeobecnosti informujú, že výkon trestu v otvorenom alebo uzavretom väzení v Dánsku závisí predovšetkým od dĺžky trestu. Okrem toho dánska väzenská a probačná služba pred rozhodnutím, či si odsúdená osoba má trest odpykať v otvorenej alebo uzavretej väznici, zväži povahu trestného činu a prípadnú predchádzajúcu väzenskú minulosť. Čo sa týka konkrétneho prípadu L. P., obdržali sme vo veci nasledovné stanovisko: „Informujete, že odsúdený v tomto prípade bude naďalej vykonávať trest odňatia slobody vo väzení s maximálnym stupňom stráženia, a pýtate sa, či je takáto kategorizácia podľa dánskeho práva prijateľná. Môžem vás informovať, že spravidla nemáme žiadne pripomienky k tomu, či sú odsúdené osoby vo svojej domovskej krajine premiestnené do otvorenej alebo uzavretej väznice, keďže výkon trestu sa uskutočňuje podľa pravidiel domovskej krajiny, ak Najvyšší súd SR konštatoval, že prípadný ďalší výkon trestu sa má uskutočniť vo väzení s maximálnym stupňom stráženia, naše oddelenie sa k tejto veci nevyjadruje“.

Vzhľadom na vyššie uvedenú odpoveď, kedy Dánske kráľovstvo neposkytlo potrebné stanovisko, ktoré by opodstatňovalo zaradenie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 517 ods. 2 v spojení s § 48 ods. 3 písm. b)

Trestného zákona, Najvyšší súd Slovenskej republiky zaradil odsúdeného L. P. podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku v spojení § 48 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Uvedené zaradenie rešpektuje princíp nezhoršenia postavenia odsúdeného, zakotvený v § 17 ods. 2 zákona o uznávaní výkone rozhodnutí a súčasne reflektuje na právne závery vyplývajúce z judikátu R 122/2014, keď zodpovedá pôvodne uloženej sankcii. Navyše, z odpisu registra trestov odsúdeného najvyšší súd ustálil, že v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Opomenúť nemožno tiež skutočnosť, že rozsudkom Súdu v Sonderborgu, Dánske kráľovstvo, sp. zn. A3-3765/2023, zo 7. septembra 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. septembra 2023, mu bol zároveň uložený aj trest vyhostenia s trvalým zákazom vstupu.

So zreteľom na vyššie uvedené rozhodol najvyšší súd procesným postupom, keď zrušil rozsudok krajského súdu a vo veci sám rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.